

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพประกอบ	(12)

บทที่

1.	บทนำ	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3	ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	6
1.6	แผนงานวิจัย	7
2.	กรอบแนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1	กรอบแนวคิดทางทฤษฎี	8
2.1.1	แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	8
2.1.1.1	ทรัพย์สินทางปัญญาคืออะไร	8
2.1.1.2	ทรัพย์สินทางปัญญากับการเป็นเครื่องมือพัฒนาทางเศรษฐกิจ	9
2.1.2	แนวความคิดเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร.....	11
2.1.2.1	ความหมายและลักษณะของสิทธิบัตร	11
2.1.2.2	วัตถุประสงค์ในการให้ความคุ้มครองด้านสิทธิบัตร	12

2.1.2.3	ความหมายของการประดิษฐ์.....	14
2.1.2.4	ประเภทของการประดิษฐ์.....	16
2.1.2.5	คุณสมบัติของการประดิษฐ์อันสามารถรับสิทธิบัตร ...	18
2.1.2.6	สิ่งที่ไม่อาจนำมาขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรได้	18
2.1.3	แนวทางปฏิบัติในการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ตาม พ.ร.บ. สิทธิบัตร	19
2.1.3.1	บุคคลที่มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร	19
2.1.3.2	คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	20
2.1.3.3	ขั้นตอนการพิจารณาออกสิทธิบัตร	21
2.1.3.4	สิทธิของผู้ทรงสิทธิ.....	24
2.1.3.5	อายุสิทธิบัตร.....	25
2.1.4	ยุทธศาสตร์ 4 ปีกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549-2553).....	26
2.1.5	ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย..	31
2.1.6	แนวคิดพื้นฐานในการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา.....	32
2.1.6.1	กลยุทธ์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาอายุสิทธิบัตร.....	32
2.1.6.2	เพื่อป้องกัน.....	33
2.1.6.3	เพื่อการบริหารจัดการ.....	33
2.1.6.4	แนวคิดพื้นฐานในการจัดการ.....	33
2.1.7	การวางแผนกลยุทธ์ทางสิทธิบัตร.....	34
2.1.7.1	หลักการสำคัญของ “กลยุทธ์ทางสิทธิบัตร”.....	35
2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3.	ระเบียบวิธีวิจัย	39
3.1	พัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย.....	39

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	41
3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data).....	41
3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)	42
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4. ผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.1 การคุ้มครองสิทธิบัตรภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้าน สิทธิบัตร (PCT)	46
4.1.1 ความเป็นมาของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้าน สิทธิบัตร (PCT)	46
4.1.2 หลักการสำคัญของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้าน สิทธิบัตร (PCT)	49
4.1.3 ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำขอรับสิทธิบัตรภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยความ ร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT)	50
4.1.4 คุณสมบัติของการประดิษฐ์ที่สามารถขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรได้	51
4.1.5 สิ่งที่ไม่อาจนำมาขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรได้.....	51
4.1.6 องค์การที่เกี่ยวข้องในกระบวนการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร ตามสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	52
4.1.6.1 องค์การที่มีหน้าที่รับคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศ (Receiving Office, RO)	54
4.1.6.2 องค์การที่มีหน้าที่ตรวจค้นระหว่างประเทศ (International Searching Authority, ISA)	54
4.1.6.3 สำนักงานสากล (International Bureau, IB).....	55
4.1.6.4 องค์การที่มีหน้าที่ตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศ (International Preliminary Examination Authority, IPEA)	55
4.1.6.5 องค์การที่มีหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการ ภายในประเทศ.....	56

4.1.7 กระบวนการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรตามสนธิสัญญาว่าด้วย ความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	57
4.1.7.1 ขั้นตอนระหว่างประเทศ (International Phase)	58
4.1.7.2 ขั้นตอนภายในประเทศ (National Phase).....	68
4.1.8 การเปรียบเทียบระยะเวลาการยื่นคำขอสิทธิบัตรตามระบบเดิม กับตามสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	71
4.1.8.1 ระยะเวลาการยื่นคำขอสิทธิบัตรตามระบบเดิม.....	71
4.1.8.2 ระยะเวลาในการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรตาม PCT	72
4.1.9 ค่าใช้จ่ายในการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรภายใต้สนธิสัญญา ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	77
4.2 ข้อมูลสถิติที่น่าสนใจเกี่ยวกับสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้าน สิทธิบัตร (PCT)	83
4.2.1 จำนวนการยื่นคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศจำแนกรายปี.....	83
4.2.2 จำนวนการยื่นคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศจำแนกตามประเทศ	85
4.2.3 จำนวนการยื่นคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศจำแนกตาม ผู้ขอรับคำขอสิทธิบัตร.....	87
4.2.4 จำนวนการยื่นคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศของประเทศ กำลังพัฒนา.....	89
4.3 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการขอรับ ความคุ้มครองสิทธิบัตรของประเทศในแถบเอเชียที่เป็นสมาชิก PCT.....	91
4.3.1 หลักการพิจารณาเลือกประเทศในแถบเอเชียที่เป็นสมาชิก สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตรแล้ว.....	92
4.3.1.1 สถิติการยื่นคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	92
4.3.1.2 สถิติการยื่นคำขออนุสิทธิบัตร	94
4.3.1.3 สถิติการยื่นคำขอสิทธิบัตรการออกแบบ	96
4.3.2 ประเทศอินโดนีเซีย.....	98
4.3.3 ประเทศฟิลิปปินส์.....	103
4.4 การวิเคราะห์ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิก สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	106

4.4.1 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อนักประดิษฐ์.....	107
4.4.1.1 ปัจจัยที่นักประดิษฐ์ใช้ในการพิจารณาการยื่นคำขอ สิทธิบัตรการประดิษฐ์หนึ่งเรื่อง	107
4.4.1.2 ปัจจัยที่นักประดิษฐ์ใช้ในการพิจารณาการยื่นคำขอ สิทธิบัตรการประดิษฐ์หนึ่งเรื่องในประเทศใดบ้าง	108
4.4.1.3 ปัจจัยที่นักประดิษฐ์คำนึงถึงมากที่สุดในการขอรับสิทธิบัตร การประดิษฐ์	108
4.4.1.4 ผลกระทบด้านค่าใช้จ่าย.....	109
4.4.1.5 ผลกระทบด้านระยะเวลา	112
4.4.1.6 ผลกระทบด้านบุคลากร	113
4.4.2 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อตัวแทนสิทธิบัตรไทย.....	114
4.4.2.1 บทบาทของตัวแทนสิทธิบัตร	114
4.4.2.2 การขึ้นทะเบียนเป็นตัวแทนสิทธิบัตรของไทย	114
4.4.2.3 สถานการณ์ปัจจุบันของตัวแทนสิทธิบัตรไทย	116
4.4.2.4 ผลกระทบด้านรายได้	117
4.4.2.5 ผลกระทบด้านบุคลากร	118
4.4.3 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา	119
4.4.3.1 บทบาทของเจ้าหน้าที่สำนักสิทธิบัตร กรมทรัพย์สิน ทางปัญญา ในกระบวนการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตร	119
4.4.3.2 สถานการณ์ปัจจุบันของกรมทรัพย์สินทางปัญญา.....	119
4.4.3.3 ผลกระทบด้านรายได้.....	120
4.4.3.4 ผลกระทบด้านบุคลากร	122
4.4.3.5 ผลกระทบด้านระยะเวลาการดำเนินการ	124
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	127
5.1 สรุปผลการวิจัย	127
5.1.1 ผลการศึกษากระบวนการยื่นคำขอสิทธิบัตรตามสนธิสัญญา ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT).....	127

5.1.2 ผลการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ หลังจากเข้าร่วมเป็นสมาชิกสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร..	128
5.1.3 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อนักประดิษฐ์ไทย.....	129
5.1.4 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อตัวแทนสิทธิบัตรไทย.....	130
5.1.5 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา.....	131
5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย.....	132
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อเนื่อง	132

ภาคผนวก

ก. หลักการการให้ความคุ้มครองทางด้านสิทธิบัตรตามอนุสัญญากรุงปารีส เพื่อความคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม 1883	133
ข. แผนภาพแสดงประเทศสมาชิกของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT) ทั้งหมด 133 ประเทศ ณ วันที่ 1 สิงหาคม ค.ศ. 2006	137
ค. รายชื่อสมาชิกสำนักงานภูมิภาคต่างๆ ที่ผู้ยื่นคำขอสิทธิบัตรสามารถระบุเลือก ให้คำขอมีผลผูกพัน	138
ง. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องการขึ้นทะเบียนเป็นตัวแทนสิทธิบัตร	140
จ. อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ณ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2549...	143
ฉ. ตารางแสดงระยะเวลาในการเข้าสู่ National Phase ของประเทศสมาชิกต่างๆ ภายใต้ Chapter I และ Chapter II (July 1, 2006).....	144
ช. คำถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง.....	147
บรรณานุกรม.....	149
ประวัติการศึกษา.....	152